

i den maa eje 27,500 Kr. Det giver i Rente 1,100 Kr., og derved ere vi oppe paa de 2,950 Kr. Nu vil det jo imidlertid være klart, at naar Forbruget netop er ansat til Arbejdsindtægten af den paagældende Bedrift, vil Renten af det Beløb, som Landmanden har staaende i Bedriften, ved et normalt Forbrug være at anse som Sparemidler. Vi have altsaa her to Skatteydere, der ere nøjagtig sidestillede med Hensyn til Skattepligt. Ere de nu ogsaa sidestillede i Henseende til Skatteevne? De 1,853 Kr., som et Landbrug til en Værdi af 50,000 Kr. antages at give i Arbejdsvederlag, benyttes saaledes: Til Husleje 161 Kr. Jeg bemærkede, at den københavnske Professor havde 250 Kr. mere i Indkomst end Landmanden, og jeg antager, at de 250 Kr. allerede ere gaaede tabt paa Huslejekontoen, thi en københavnsk Professor kan ikke installeres for 161 Kr. plus 250 Kr., naar han er Familie-fader. Jeg bør maaske, inden jeg gaar videre, bemærke, at man er ikke gaaet i Detailler; man har regnet Normalforbruget lige stort, enten Familien har mange eller slet ingen Børn. Man er altsaa gaaet ud fra, at hvor der er mange om at dele Forbruget, maa Kvaliteten, Levefoden i det hele taget nedsættes, Andelen i det fælles blive saa meget ringere for den enkelte. Det er jo naturligvis en Betragtning, som i Praksis i nogle Tilfælde kan holde Stik, men det er dog maaske lidt vidtdrevet, at man, efter hvad jeg har kunnet faa oplyst, ikke tager Hensyn til Antallet af Familiens Medlemmer ud over netop det Skattefradrag, som dette berettiger til. Kosten til Familien beregnes til 599 Kr. eller ca. 33 Øre pr. Dag for hvert Medlem, Klæder og Fodtøj til i alt 342 Kr., Brændsel til 110 Kr., forskellige Udgifter, Gæsteri og Gaver 332 Kr., Folkehold 190 Kr. og Kørsel til egen Bekvemmelighed 119 Kr. Det vil altsaa sige i alt 1,853 Kr. Den hermed sidestillede Landbohøjskoleprofessor maa sikkert antages at føre en ret anspændt Kamp for at faa sine 3,200 Kr. til at slaa til. Han vil neppe kunne afse 332 Kr. til Gæsteri og Gaver. Derimod er jo, som det fremgaar af hele denne Oversigt, Kampen for Landbrugeren ikke saa anspændt, thi det hele er normeret paa, at han foruden sit Forbrug skal have Renten af de Midler, han ejer, i Behold. Professoren kan altsaa som Eksempel til Efterfølgelse se hen til, at der i hvert Fald er nogle Landdistrikter, hvor der regnes med, at en Landbruger med en Indtægt af 250 Kr. lavere end hans kan faa den til at slaa

saa godt til, at han kan virke som saaklog og forstandig Husholder, at han ikke alene faar dækket sit Forbrug og har 332 Kr. tilovers til Gaver og til Gæsteri, men endog normalt kan sætte 1,100 Kr. i Sparekassen. Dette er endda ved et normalt Forbrug og ved et normalt Udbytte af Bedriften. Og er det et normalt Udbytte, turde det dog være hævet over enhver Tvivl, at der vil være mange Landbrugere, som komme betydelig derover, og hvor det, der gaar ud derover, skulde forøge de Penge, der ere til Raadighed til Anbringelse i Sparekassen — stadig forudsat, at det er et normalt Forbrug, der er Tale om. Jeg vilde finde det menneskeligt, om en saadan Professor ved at holde sig dette for Øje vilde lade sig friste ud i Refleksioner over Verdens Uretfærdighed. Men lad mig føje til: der er ikke noget at bebrejde den paagældende Landbruger. Han sættes i Skat efter den Skala, som der er opstillet, og de fleste Poster ville ikke absolut kunne forkastes. Thi saaledes kan det forme sig i Praksis, men jeg vil sige, at naar Huslejen beregnes til 161 Kr., er det dog at gaa rigelig summarisk til Værks, uanset om en saadan Familie bor i et Stuehus til 8—10,000 Kr. — eller maaske derover — eller i et meget tarveligt Hus. Det er den Omstændighed, at Landbrugeren ere berettigede til at regne med langt lavere Vurdering af en stor Del af deres Forbrugsartikler, der forklarlig fører til, at man i Landkommunerne ligner betydelig lavere end i Byerne. Jeg er ikke i Tvivl om, at der er ikke faa Landkommuner, hvor Skatteevnen bliver fuldt udnyttet, ligesom jeg for Resten heller ikke er i Tvivl om, at der er Bykommuner, hvor Skatteligningen er alt andet end ideal, alt andet end retfærdig i Forhold til Skatteevnen. Men jeg nærer heller ikke Tvivl om, at der er Landkommuner, hvor den Vurdering, som almindelig benyttes med Hensyn til de Forbrugsartikler, som Bedriften leverer, fører til, at man overtakserer dem, hvis Indkomst alene falder i rede Penge. Maa jeg i saa Henseende pege paa Lærerne i Landkommunerne, som vist gennemgaaende sættes i Skat omtrent halvanden Gang saa højt som Gaardmændene, idet Gaardmændenes gennemsnitlige Indkomst i 1908 er sat til 1,543 Kr., hvoraf de 884 Kr. betragtes som Arbejdsindtægt, medens de 659 Kr. betragtes som Renteindtægt af en gennemsnitlig Formue af 16,484 Kr. Maa jeg i denne Forbindelse blot endnu pege paa, at det af Tabelværket ses, at der paa Fyen er 585 Gaardmænd, hvis Skatteind-